

متن پرسش

بسمه تعالی بازخوانی هویت دینی و ملی محضر طربناک استاد سلام علیکم: درخواست تبیین بیشتر سوال ۳۱۷۱۹ و ۳۱۷۲۰. ۱. اگر خداوند ملک را در مقام فطرت مطلق و حیوان را در مقام غریزه مطلق و انسان را دارای هر دو جنبه غریزه و فطرت آفریده است و صاحب اختیار کرده است، سوال این است که وجود جن که او هم دارای فطرت و غریزه است در مقام حکمت پرودگار چه علتی داشته؟ جایگاه خلقت جن در حکمت خداوندی چیست، وقتی انسان در عرصه وجود است و مظهر جمیع اسما می‌باشد؟ ۲. آیا اجنه هم در مقام بالقوه جمیع اسما الهی هستند؟ اگر اینگونه نیست آنها چه مقدار از اسما را می‌توانند متجلی کنند؟ ۳. شما در جواب سوال ۳۱۷۲۰ فرمودید: «انسان در ذات خود موجودی است که برای به ظهور آمدن همه ابعادش باید به شخصیت قرآنی و جمعی خود در بستر شریعت حاضر شود و در همین رابطه حضرت حق می‌فرمایند: «وَأَعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا» ملاحظه کنید که تأکید بر «جمیعا» هست یعنی باید اعتصام به حبل الهی به صورت اجتماعی و جمعی باشد مگر آن‌که شرایط اجازه ندهد.» و از طرفی در سوال ۳۱۷۱۹ می‌فرمایید اجنه قدرت نظام سازی و تشکیل تمدن ندارند پس یعنی آنها برای تعالی خود نباید به همین آیه «وَأَعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا» متمسک شوند؟ آیا سلوک اجنه فردی است؟

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: ۱. به نظر می‌آید مقام خیال صرف، هم موجود خاص خود را دارد که همان اجنه باشد. ۲. ظاهراً نه. زیرا مقام خلیفة اللہی مربوط به انسان است. حال چه اندازه جنیان از اسما حمل می‌کنند، واللہ اعلم. ۳. آری! می‌توان گفت جنیان ذیل حضور انسان‌ها هویتی تبعی دارند زیرا که پیامبر آن‌ها نیز پیامبر انسان‌ها است. موفق باشید